

Formanden orienterer

”Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn ...”

En kommentar til ekskommunikationen af IMWAC's formand Martha Heizer

Som omtalt i katolske medier i Danmark har biskop Manfred Scheuer af Innsbruck den 21. maj 2014 ekskommunikeret formanden for *Wir sind Kirche* i Østrig Martha Heizer og hendes mand. Hun blev i 2013 for en toårig periode valgt som talsmand for *International Movement We Are Church (IMWAC)*, så denne ekskommunikation berører også vor danske forening. Nok er vi ikke ansvarlige for, hvad der sker i vor østrigske søsterorganisation, eftersom hvert medlemsland i IMWAC er selvstændigt, men trods det mener vi, at vore medlemmer har krav på at vide, hvor vi står i denne for alle parter beklagelige situation. Så derfor denne kommentar.

Der tale om en *excommunicatio latae sententiae*, altså en automatisk ekskommunikation, som den idømmes, der uden at være præsteviet celebrerer en messe (Kanonisk Lovbog, canon 1378, § 1, 1). Og det er netop, hvad familien Heizer har gjort i deres hjem. Så set fra et kirkeretsligt synspunkt er sagen klokkeklar.

Om den også er det teologisk, er dog ikke så entydig. Der er ingen kristne præster omtalt i Det ny Testamente, så i kirkens første århundrede fejredes eukaristien i private huse uden en præst. Celebranten, hvis man kan bruge det ord om den, der brød brødet, kunne være en mand såvel som en kvinde. Noget offermåltid var der ikke tale om; det var et kærlighedsmåltid (agape), under hvilket man forkyndte Jesus som Messias.

Den tradition, vi har i dag, med at indvi særligt udvalgte mænd til præster, der kan stå for messefejringen, kendtes ikke. Så det, Martha Heizer og hendes mand har gjort, adskiller sig på sin vis ikke fra praksis i kirkens ældste tid. Men den bryder med, hvad der har været kirkelig tradition i det mindste visse steder siden det 3. og 4. århundrede.

Reaktionerne på ekskommunikationen har været forskellige, fra stærk kritik af biskoppen og de kirkelige myndigheder fra grupper i Sydeuropa til en lige så stærk kritik af Martha Heizer fra traditionelle kredse. Den første gruppe kritikere har peget på, at der er mange steder i verden, hvor eukaristien fejres uden en præst, og at det med den voksende præstemangel i fremtiden vil være reglen snarere end undtagelsen, at lægfolk står for messefejringen. Jf. de hollandske dominikaneres pamflet "Kirke og embede" fra 2007. Desuden er det faldet dem for brystet, at hun, der er en dybt troende og engageret katolik, er blevet ekskommunikeret for denne krænkelse af kirkelige regler, når ingen af de præster, der har misbrugt børn og unge seksuelt, er blevet ramt af den samme straf. Ja, man kunne faktisk gå videre og spørge, hvorfor ingen af de diktatorer, der iværksatte masse- drab på uskyldige mennesker, og deres katolske håndlangere er blevet ekskom- munikeret: Hitler, Mussolini, Franco, Pinochet m.v. Man rammer altså de små fisk og lader de store slippe.

Hvor rigtige sådanne kritikpunkter af de kirkelige myndigheder end er, er de dog efter vor opfattelse ikke relevante i den nuværende situation. Familien Heizers messefejring har jo ikke været en sognemesse forårsaget af, at menigheden stod og manglede en præst. Det har været en privat messe, der i årtier er blevet holdt i deres hjem for en lille gruppe af venner og bekendte. Havde de mødtes en gang om ugen, fx fredag aften, og holdt en gudstjeneste, bestående af selvforfattede lovprisninger og takkebønner og selvvalgte læsninger, ville vel ingen tage anstød af det. De kunne vel også godt have ladet et bæger med vin og en tallerken med en skive brød gå rundt, så alle kunne drikke af bægeret og tage en bid brød og spise det, således som Jesus gjorde det hver fredag, når mørket var faldet på. Men nu holder de messe og følger i store træk det sædvanlige messeritual. Det kan vi kun opfatte som en unødigt provokation, der vil føre til en yderligere split- telse i kirken mellem reformtilhængere og reformmodstandere. Derfor tager VEOK's bestyrelse afstand fra familien Heizers private messefejring. Vi ønsker nok reformer, herunder at det bliver tilladt at præstevie kvinder og gifte mænd, vi ønsker nok, at lægfolk kommer til at spille en langt større rolle i det kirkelige liv ude i sognene, men vi har aldrig og vil aldrig opfordre til selvtægt. Er vi utilfredse med forhold i vor kirke, bør vi sammen med de kirkelige myndigheder og under Helligåndens vejledning forsøge at finde løsninger, der er tilfredsstillende for alle parter. Det er dialog, ikke konfrontation og konflikt, VEOK ser som midlet, hvis det fortidens støv skal fjernes, som forhindrer kirken i at fungere i det 21. år- hundrede.

Kaare Rübner Jørgensen